

<http://www.arianafghanistan.com>

اول حمل ۱۹۹۹

دوکتور محمد ظاهر عزیز

نوروز و سال نو شما مبارک

فرخی شاعر بزرگ و با فرهنگ دربار غزنه، دوستان و عزیزانش را در نوروز با این کلمات پر از لطف به بوستان دعوت می نماید:

بیا در بوستان چو نان که رسم باستان باشد

تو سروی و گلی و سرو و گل در بوستان باشد

تا جهان باقی ست لطافت کلام این شاعر و مرد بزرگ غزنه، جاویدان خواهد بود.

با همه بدبختی ها و مشکلات بزرگی که مردم وطن ما گرفتارند، چه تعدادی در فساد سیاسی و مالی مصروف حفظ قدرت و یا کسب قدرت اند و مردم این کشور باستانی را در میدان خالی و پر از درد و غم رها نموده اند در حالیکه خارجی ها شخصیت و عزت مردم این کشور را بی باکانه در تحت قرارداد مضحک به دیگران می فروشند. علاوه نوروز و سال نو امسال، مرض خطر ناکی در این روز هایی که مردم روز نو و سال نو را باید جشن بگیرند، دامنگیر فقیر ترین مردم جهان شده است. اما من می دانم که در اخیر مردم با وقار این سرزمین کامیاب و موفق خواهند شد و بلا های امروز را که متوجه مردم و کشور ما هستند در آتش می سوزانند و انشاء الله با سر فرازی، سرنوشت کشور شان را به دست می گیرند و مانند مادران و پدران شان نوروز ها و سال های زیادی را جشن خواهند گرفت. به همین دلیل من:

با پیروی از کلام پر لطف شاعر بزرگ دیار ما، آرزومندی نیکویم را به هموطنان عزیزم و مردمانی که نوروز و سال نو را با پیروی از فرهنگ بیش از سه هزار ساله، با لذت و خوشحالی تجلیل می نمایند، با آرزومندی خوشی و سعادت شان و نیک خواهی معنوی و مادی، صبحی و بهار و سال پرفیض و برکت برای همه، از جانب خودم و خانواده ام در روز مبارک نوروز و به مناسبت حلول سال ۱۳۹۹ شمسی، با حرمت تقدیم می نمایم.

آن عده از مردم شریف کشور که با فرهنگ و تاریخ خیلی قدیم وطن علاقه و وابستگی دارند، می بپذیرند که تجلیل از نوروز که از روز اول سال آغاز می گردد، یکی از سنت های اصیل دور تاریخ سه هزار ساله مردم وطن ما است که از سال های خیلی دور و هر سال از طرف مردم با فرهنگ، درباریان و شاهان بزرگ کشور مخصوصاً در دوران سلاطین بزرگ غزنه، با عظمت و جلال تجلیل می گردید و هنوز هم جشن نوروز از شایستگی های بزرگ فرهنگی در کشور به شمار می رود.

خوش بختانه که فرزندان با فرهنگ این وطن، زن و مرد، دختر و پسر، امروز این جشن باستانی را که ارزش صاحبقدر فرهنگی دارد، نه تنها به بهانه این که با بهار، گل و سبزه و خوشگوارای آغاز می گردد، در زیر آسمان نیله گون وطن زیبای ما تجلیل می نمایند، بلکه آنرا از جهتی جشن می گیرند، خوشی می نمایند و با حضورش فال نیک می گیرند، چون که مقام و ارزش والای باستانی، فرهنگی، مردمی و انسانی دارد. سال نو و نوروز که هر دو در روز اول بهار تولد می گردد، آرزوهای نو طبیعی و حیاتی برای همه کسانی که این عروس طبیعت را در آغوش می گیرند، نیز همراه دارد.

نوروز تنها یک روز عادی شروع سال نیست. نوروز مقام و بزرگی عمیق فرهنگی و ریشه دار دارد که با تمامی آداب و روشهای برگزاری این روز خجسته هر سال امید صلح با عزت، تغییر، بهبودی، رفاه و خوشبختی را هم برای هموطنان ما و هم برای میلیون ها انسان در سراسر جهان با خود، ارمغان می آورد.

جشن نوروز از قدامت حد اقل سه هزار سال بر خوردار است. این جشن در فرهنگ کشور های افغانستان، ایران، تاجکستان، ازبکستان، ترکمنستان، آذربایجان، ترکیه، قزاقستان، قرقیزستان، هندوستان و پاکستان یکی از برجسته ترین یاد گاری های فرهنگی که با تغییر و تحول زمان و طبیعت رابطه جدا ناشدنی دارد، به شمار می رود و از جشن های بسیار کهن جهان به شمار می رود. همچنان در کشور های خاور میانه، در چین غربی (ترکستان چین) سودان، بنگله دیش، یونان و نیپال، نوروز را با سنت های فرهنگی در آن دیار ها جشن می گیرند.

در اهمیت و حرمت گذاری بر بزرگی فرهنگی بیش از سه هزار ساله نوروز، روز جهانی نوروز در سازمان ملل متحد ثبت شد. با پیشنهاد جمهوری آذربایجان و پشتیبانی کشور های افغانستان، ایران، تاجکستان، ترکیه، ترکمنستان، قزاقستان، و قرقیزستان، اسامبلی عمومی سازمان ملل متحد در ۲۳ فیبروری سال ۲۰۱۰ روز ۲۱ مارچ را در چهار چوب ماده ۴۹ اجندای خود، تحت عنوان (فرهنگ صلح)، روز جهانی نوروز را به تصویب رسانیده و این روز باستانی را در جنتری خود مقام جهانی داد. در این جلسه مجمع عمومی سازمان ملل متحد تأکید شده است که:

نوروز همچون زبان مشترک میلیون ها انسان در آسیا، شبه قاره هند، آسیای مرکزی، خاور میانه، قفقاز، بالکان، حوزه دریای سیاه، و بسیاری از نقاط دیگر جهان درآمده است. امروز بیش از صدها میلیون انسان نوروز را در سراسر جهان گرامی میدارند. بزرگداشت نوروز، بزرگداشت ریشه ها، تأریخ و ارزشهای تمدن هایی درخشان بخش عظیم بشری است که در طول قرن ها ارزش های انسانی را از نسل به نسل منتقل ساخته اند. ترویج و پیشبرد فرهنگ زندگی، سازگار با طبیعت یکی دیگر از شایستگی های نوروز است که موافق با بسیاری از اهداف سازمان ملل متحد می باشد.

قطعنامه سازمان ملل متحد در ۱۷ بند مقدماتی و پنج بند اجرایی تنظیم شده است. بند های اجرایی این قطعنامه به شرح زیر هستند:

- ۱- شناسایی ۲۱ مارچ به عنوان روز بین المللی نوروز.
- ۲- استقبال از کوشش های کشور هایی که نوروز را در جهت حفظ و توسعه فرهنگ و سنت های نوروزی گرامی میدارند.
- ۳- تشویق سایر کشور ها به آگاه سازی در مورد نوروز و سازماندهی مراسمی در بزرگداشت نوروز به طریق مناسب و مقتضی.
- ۴- درخواست از کشور هایی که نوروز را گرامی میدارند، برای تحقیقات در زمینه تأریخ و سنت های نوروزی با هدف انتشار و پخش آگاهی در مورد میراث نوروز در میان جامعه بین المللی.
- ۵- دعوت از کشور های علاقمند، نظام ملل متحد، سازمانهای تخصصی ملل متحد به خصوص سازمان تعلیمی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو)، صندوق ها و برنامه های ملل متحد، سازمان های بین المللی و منطقه ای و سازمان های غیر دولتی برای شرکت در مراسم نوروزی.

علاوئاً، متذکر می گردد که با پیشنهاد ازبکستان، نوروز در سازمان تعلیمی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) به عنوان میراث معنوی فرهنگی بشری ثبت شده است و افغانستان نیز در لست کشور هایی که شامل در این لست اند، شامل است. در تاریخ ادبیات دری، فارسی به خصوص در آثار استادان بزرگ و سخنوران دری، فارسی، تأثیر باز زنده شدن طبیعت در ادبیات و فرهنگ مردمانی که نوروز را تجلیل می نمایند، به درجه است که حتی به متون عظیم عرفانی مردم راه یافته است و شاعران عارف زیادی هرجا، خواسته اند زیبایی و جلال نوروز را یاد کنند و بدان اشاره ای داشته اند.

مولانا جلال الدین محمد بلخی می فرماید:

نوروز رخت دیدم خوش اشک بباریدم نوروز و چنین باران باریده مبارک باد
زلف تو شب قدر و رخ تو همه نوروز ما واسطه روز و شبش چون سحر آیم

حکیم سنایی غزنوی فرموده است:

کرد نوروز چو بت خانه چمن از جمالت بت و بالای شمن
با تابش زلف و رخت ای ماه دل افروز از شام تو قدر آید و از صبح تو نوروز

شیخ فریدالدین عطار می فرماید:

جهان از باد نوروزی جوان شد زهی زیبا که این ساعت جهان شد
چون سال آمد مبارک دان تو نوروز که دیدستی حقیقت عید نوروز

ابولمعانی بیدل دهلوی می فرماید:

تجدد از بهارت رنگ گردان نمی داند نفس هر پر زدن بی پرده دارد صبح نوروزی

حکیم عمر خیام فرموده است:

بر چهره گل نسیم نوروز خوش است در صحن چمن روی دل افروز خوش است
از دی که گذشت هرچه گویی خوش نیست خوش باش وز دی مگو که امروز خوش است

در ابیات پایین، فرخی، آن شاعر بزرگ دربار غزنی، ضمن فرخنده خواستن عشق نو، یار نو، نوروز و سر سال به ممدوح، امید را تشخص بخشیده و با لب بخشیدن به آن لبخند امید را به روی خود تماشا می کند. در کنار آن حیف می داند که دیگران از چنین شادمانی بی بهره بمانند. به همین دلیل با پیوند دادن زاهد و ابدال و لاله و کبک، منظر رویایی را ایجاد می کند که الفت آن تحسین بر انگیز و ستودنی است، او می فرماید:

عشق نو و یار و نوروز و سر سال فرخنده کناد ایزد بر میر رمن این حال

روزی ست که در سال نیابند چنین روز
در روی من امروز بخندد لب امید
در زاویه امروز بخندد لب زاهد
از لاله همی لعل کند کبک دری پر
وز سبزه همی سبز کند زاغ سیه بال
از ناله قمری نتوان داشت سحر گوش
وز غلغل بلبل نتوان داشت به شب حال
از تازه گل لاله که در باغ بخندد
در باغ نکوتر نگری چشم شود لال

از دشت کنون مشک توان برد به اشتر

با آنکه فروشنند همی مشک به متقال

مردم افغانستان عزیز مانند میلیون ها مردمان کشورهای دیگر، شخصیت فرهنگی و اهمیت تاریخی نوروز و سال نو را حرمت می نمایند زیرا می دانند که نوروز از قرن های گذشته تا امروز با فرهنگ مردم وطن گره خورده، آمیخته است. چون که جشن نوروز با طراوت، بهار و گل و سبزه آغاز می گردد، چشم امید فرزندان وطن چه در داخل مملکت و یا بیرون از کشور، آرزوی صلح خواهی و دوستی، صفایی، صداقت، پاکدامنی، راستگویی، خواهری و برادری نیکو را از هر فرزند پاک نفس و صادق این مرز و بوم دارند.

این آرزو وقتی برآورده می شود که قلب هر فرزند افغان با طراوت و باران آسمان صفا و پاک بهاری این خاک شریف شست و شو گردد و از کدورت، فساد، خیانت و دروغگویی و کشتار فرزندان شریف وطن پاک گردیده، با عطر گل های دشت و دمن وطن عطر آلود شود و صداقت و همبستگی ملی در قالب ارزش های معنوی و فرهنگی کشور، برای بهبود حالت فعلی، صلح با عزت، آرامش رفاه، روشنی و بهار دایمی به میان آید. انشاءالله.

ای عزیزان و فرزندان شریف وطن، بنده این کلمات نیک خواهی را زیر عنوان (نو بهار) با حرمت به شما، تقدیم می نمایم:

"نوبهار"

امروز نوبهار است، با نوجوان بیائید
نرگس به انتظار است، تا گلستان بیائید
گل گشته فرش دامن، بلبل به پای سوسن
اینجا دیار عشق است، بوسه کنان بیائید
مست است بزم مطرب، ساقی پیاله در دست
در محفل حریفان، ساغر کشان بیائید
خالی شده پیاله، ای ساقی گل اندام

با کوزه پر از می، رقصیده سان بیائید
عاشق به روز نوروز، در اشتیاق حسنت
در شوق وصل جانان، خنده دهان بیائید
شبم به برگ لاله، چشمک زند ستاره
دارم ترا نظاره، ای روح جان بیائید
گل گشته فرش دامن، بلبل به پای سوسن
اینجا دیار عشق است، بوسه کنان بیائید
در خانه محبت جان فصل تازه دارد
با کوزه پر از می، رقصیده سان بیائید
آئین چند رنگی، در طبع ما نباشد
در قالب تمنا خوشتر ز جان بیائید

**** * * * * *

نوروز و سال نو شما مبارک

zaher_aziz_naoroz_o_saal_nao_taan_mobaarak.pdf